

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **A. K.**, zast. Mgr. Filipem Schmidtem, advokátem se sídlem v Praze, Helénská 1799/4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2015, č. j. 1 Az 6/2015 - 33,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2015, č. j. 1 Az 6/2015 - 33, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zastaveno řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), z důvodu, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu.

Dle názoru městského soudu ohledně nové skutečnosti uvedené stěžovatelem, a sice situace na Ukrajině, a s tím spojené obavy z nástupu do vojenské služby, správní orgán vycházel z dostupných informací o situaci na Ukrajině a dospěl k závěru, že nedošlo

k takové zásadní změně situace v zemi původu žalobce, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Městský soud s tímto posouzením souhlasil a doplnil, že stěžovatel před odchodem ze země žil v západní části Ukrajiny, kde se situace zásadním způsobem nezměnila. K dalšímu důvodu, který uvedl stěžovatel v nové žádosti, a to že mu na Ukrajině hrozí narukování do bojových zón, městský soud uvedl, že povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není ještě pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení.

II.

Podstatný obsah kasační stížnosti

V kasační stížnosti stěžovatel mimo jiné uvádí, že má za to, že správní soud ve svém rozsudku přistoupil k hodnocení tzv. opakované žádosti o mezinárodní ochranu v rozporu s judikaturou. Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu vyžaduje ke své aplikaci a označení žádosti za nepřipustnou kumulativní naplnění tří podmínek, a sice:

- 1) aby cizinec podal opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany,
- 2) aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění,
- 3) které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení.

Stěžovatel dle svého názoru uvedl novou skutečnost v nyní projednávané žádosti, a to své obavy z ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, z bojů a možné mobilizace. Tyto skutečnosti jsou zjevně nové skutečnosti oproti první žádosti o mezinárodní ochranu, která byla podána dne 5. 12. 2012. Dle názoru stěžovatele tudíž bylo splněno i kritérium bodu 2 a 3, neboť tyto skutečnosti nebyly předmětem předchozího řízení a stalo se tak nehledě na zavinění stěžovatele, který je ani v roce 2012 uvádět nemohl.

Ostatně, jak poukazoval stěžovatel v žalobě, jedná se o typickou situaci – změna okolností v zemi původu – kdy žádost má být posuzována meritorně. Správní soud však tuto tezi odmítl s tím, že nelze souhlasit s tím, že by změna situace v zemi původu byla tak zásadního charakteru, aby to odůvodnilo nové meritorní řízení ve věci. Odkazuje přitom na skutečnost, že stěžovatel žil do svého odjezdu na západě Ukrajiny. Co se týče obav z povolání „*k výkonu vojenské služby*“, pak to není důvod azylově relevantní.

Stěžovatel má však za to, že závěry soudu jsou v rozporu se zjištěným skutkovým stavem a z části založené i na nepřezkoumatelných úvahách. Soud se žádným způsobem nevyjádřil k důkazům navrhovaných stěžovatelem ohledně situace na Ukrajině, ani k jeho popisu situace v zemi. Není tak zřejmé, z čeho dovozuje soud závěr, že změna situace v zemi původu není natolik závažná, aby odůvodnila meritorní posouzení jeho žádosti o ochranu. Stěžovatel totiž rozporoval popis situace v zemi původu učiněné správním orgánem v napadeném rozhodnutí, a pokud soud svůj závěr postavil výše uvedeným způsobem, pak bylo dle stěžovatele jeho povinností konkrétně uvést s odkazem na

pokračování

informační zdroje, proč je přihlíženo toliko k závěrům správního orgánu, které byly navíc založeny na neaktuálních informacích. Je zřejmé, že nebylo třeba, aby správní orgán zkoumal příčiny vzniku ozbrojeného konfliktu, ale aby zejména řádně popsal současnou situaci v zemi a její dopad na žadatele, resp. její vztah k žadatelem tvrzeným azylově-relevantním důvodům.

Dle stěžovatele je nepochybné, že Ukrajina je ve válce, kdy tento prozatím lokální konflikt hrozí mnohem globálnějšími rozměry. Podle všech informačních zdrojů čelí Ukrajina od poloviny dubna 2014 agresi a útoku sousedící Ruské federace, která se v podobě tzv. hybridní války pokouší destabilizovat a následně vojensky obsadit či přímo anektovat takto destabilizované oblasti sousedních zemí, či zemí, které v minulosti patřily do sovětské sféry vlivu.

Dle stěžovatele tedy změna situace na Ukrajině je zásadního významu. Ostatně, je zřejmé, že i judikatura NSS chápe aktuální vývoj na Ukrajině jako důvody zásadní pro meritorní přezkum nových žádostí.

Pokud je aktuální vývoj na Ukrajině chápán jako zásadní pro již probíhající řízení o mezinárodní ochraně, tím spíše je v případě stěžovatele okolností odůvodňující podání a projednání druhé meritorní žádosti o mezinárodní ochranu.

Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem soudu, vyjádřeným toliko v jedné větě, že obavy z nastoupení do bojů na Ukrajině nejsou azylově relevantní, a tudíž neodůvodňují meritorní projednání jeho druhé žádosti. Tento zjednodušující paušální názor za současně situace na Ukrajině činit nelze, a také proto bylo namístě řešit opakovanou žádost stěžovatele meritorně.

Předně správní orgán a následně soud hovoří o vojenské službě, což jistě není totéž jako narukování do armády v době válečného konfliktu a tedy jistá účast ve vražedném boji. Navíc pokud v těchto obavách existuje aspekt svědomí, tak dle konstantní judikatury, kterou je správní orgán povinen se řídit, tyto obavy mohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Již Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 19. 8. 1994, č. j. 6 A 509/94 - 27 naznal, že v některých případech se může jednat o důvod pro udělení azylu relevantní, když uvedl: *„podílet se na bojových akcích, z hlediska přirozenoprávního mezinárodním společenstvím obecně odmítaných (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců ap.) právě z těchto důvodů (a nikoli z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život).“* Obdobně pak věc nahlíží i judikatura NSS, která v některých případech odmítání vojenské služby, nebo účast v bojích považuje za skutečnost pro udělení mezinárodní ochrany relevantní. V rozsudku NSS ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, soud spojuje důvod mezinárodní ochrany s tím, že odmítání musí souviset s přesvědčením žadatele (v tomto případě se stěžovateli ovšem nelíbilo finanční ohodnocení). V rozsudku ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, NSS již uznal brance za možnou sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, když na jedné straně čelí tvrdým postihům ze strany státních orgánů za nenastoupení vojenské služby a na straně druhé jsou v ohrožení teroristických skupin, pokud tak učiní.

S ohledem na vše výše uvedené má stěžovatel za to, že soud nedostál své povinnosti nezávislého soudního přezkumu závěru správního orgánu a jeho úvahy jsou z části nepřezkoumatelné, neboť není zřejmé, jak a na základě jakých úvah dospěl k naplnění podmínek § 10a písm. e) zákona o azylu.

S ohledem na výše uvedené navrhuje stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu k dalšímu řízení, alternativně, aby zrušil rovněž napadená rozhodnutí správních orgánů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatele popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Soud v závěrech a postupu správního orgánu nezákonnost ani vady řízení neshledal a veškeré žalobní námitky stěžovatele vypořádal. Se závěry napadeného rozsudku správní orgán plně souhlasí a ve věci řízení o podané kasační stížnosti plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení (a to i s odkazem na předcházející řízení) a vydané rozhodnutí.

Správní orgán dospěl na základě skutečností uváděných stěžovatelem v průběhu správního řízení o jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a po zhodnocení důvodů předkládaných stěžovatelem při jeho současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany a po jejich porovnání s důvody uváděnými v předcházejícím řízení k závěru, že stěžovatel v současné žádosti uvedl důvody zcela totožné s důvody uvedenými ve své první žádosti a že hlavním důvodem obou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, jež stěžovatel podal na území České republiky, je jeho snaha o legalizaci pobytu zde. Opakovaná žádost stěžovatele proto byla posouzena jako nepřípustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno. Správní orgán je přesvědčen, že tento svůj závěr ve svém rozhodnutí náležitě zdůvodnil a že se taktéž podrobně vypořádal s otázkou aktuální bezpečnostní situace na Ukrajině, kterou zjistil a popsal na základě četných zdrojů obsažených ve správním spise. Správní orgán trvá nadále na tom, že v zemi původu stěžovatele nedošlo k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a má za to, že i tento svůj závěr v napadeném rozhodnutí náležitě odůvodnil.

Aby bylo možné opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany věcně projednat, musí být kumulativně splněny dvě podmínky, a to uvedení nových skutečností nebo zjištění, přičemž se musí jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení.

Stěžovatel ve své stížnosti poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, dle kterého se nemůže jednat o žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, v případě, že se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi

pokračování

původu žadatele a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán podotýká, že zmíněná citace uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu je však v podobě, v jaké ji podává stěžovatel, neúplná a vytržena z kontextu, neboť v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále zároveň specifikoval i náležitosti, které musí správní rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany obsahovat. V této souvislosti v uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval, že rozhodnutí „[...] musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Nejvyšší správní soud pak v jiném svém rozsudku ze dne 10. 6. 2015, č. j. 4 Azs 67/2015 - 40, uvedl následující: „Z výše uvedeného zcela nepochybně vyplývá, že pro to, aby bylo možné opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany hodnotit jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout, musí žadatel uvést nové skutečnosti či zjištění, které jsou však relevantními z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany.“

Nejvyšší správní soud přitom již dříve konstatoval (viz např. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65), že „[z]a nové skutečnosti nebo zjištění je [...] nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by *prima facie* mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.“ Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady.

Správní orgán uzavírá, že stěžovatel v průběhu správního řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. V zemi původu stěžovatele zároveň nedošlo k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán tak nesdílí názor stěžovatele, že za nové skutečnosti či nová zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany je možné považovat tvrzenou stěžovatelovu obavu z ozbrojeného konfliktu na Ukrajině (přičemž stěžovatel ani nijak blíže konkretizoval, jakým způsobem relevantním z hlediska udělení azylu by měl být touto „válkou“ – konfliktem odehrávajícím se na omezené části území Ukrajiny – dotčen). Zde je na místě připomenout, že stěžovatel pochází ze Lvovské oblasti, což je oblast nacházející se v západní části země, tedy ve značné vzdálenosti od epicentra probíhajícího konfliktu. Stejně tak za takovou novou skutečnost či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany nelze považovat ani obavu stěžovatele z mobilizace.

Z výše uvedených důvodů správní orgán navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost dle ustanovení § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítl.

IV.

Právní hodnocení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístež změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

Stěžovatel podle obsahu kasační stížnosti podřadil svou kasační stížnost pod čtvrtý důvod přijatelnosti, přičemž se opírá o bod a) čtvrtého důvodu přijatelnosti, konkr., že krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

Nejvyšší správní soud shledal v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Nejvyšší správní soud poté, co shledal kasační stížnost přijatelnou, dále zkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 10a písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podal dne 30. 12. 2014 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl, že ve vlasti žil v obci Lopatyn ve Lvovské oblasti a svoji vlast opustil v prosinci 2007 z rodinných důvodů v době rozvodu s manželkou. O mezinárodní ochranu opakovaně žádá kvůli válce na Ukrajině. V případě návratu by ho hned sebrali a poslali do války. Ze správního spisu dále vyplývá, že první žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel podal dne 5. 12. 2012. V průběhu správního řízení uvedl, že z vlasti vycestoval dne 16. 12. 2007, protože tam měl potíže s mužem, se kterým od něho odešla jeho bývalá manželka a dále kvůli nedostatku pracovních příležitostí na Ukrajině. Správní orgán rozhodl o první žádosti stěžovatele dne 20. 12. 2012 tak, že žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Stěžovatel proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, která byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Praze. Proti rozhodnutí Krajského soudu v Praze podal stěžovatel kasační stížnost, tuto kasační stížnost Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost.

Je nutno sice přisvědčit žalovanému, že stěžovatel uvádí naprosto stejné motivy svého odchodu ze země původu, nicméně uvádí i nové okolnosti, které v předchozí žádosti neuváděl; nejedná se přitom pouze o okolnosti, které by byly pouze modifikací toho, co uváděl již v průběhu prvního azylového řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2009, č. j. 1 Azs 104/2008 - 61, „*v situaci, kdy cizinec podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl zčásti shodné skutečnosti jako ve své předchozí žádosti a zčásti skutečnosti nové, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení, postupoval správní orgán v souladu se zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, jestliže se žádostí zabýval pouze v rozsahu tvrzení, která lze považovat za přípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu.*“

Novými okolnostmi je zejména jeho tvrzení o ozbrojeném konfliktu v původu a skutečnost, že „by ho sebrali a poslali do války“.

S novými skutečnostmi uváděnými stěžovatelem se žalovaný vypořádal tak, že zhodnotil, že situace na Ukrajině, v oblasti odkud stěžovatel pochází, je klidná a pouhá neochota stěžovatele se zapojit do vojenských struktur Ukrajiny není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

S tím se ztotožnil i městský soud, který v odůvodnění rozsudku uvedl, že v zemi původu stěžovatele nedošlo k takové změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti, a hrozba narukování do bojových zón, tedy povolávání k výkonu vojenské služby není relevantním pronásledováním.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu městský soud pochybil při výkladu hmotného práva, současně nerespektoval ustálenou judikaturu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. 9 Azs 5/2009: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“*

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, *„správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“*

Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat přesvědčivý závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

pokračování

Co se týká změny situace v zemi původu stěžovatele, tj. ode dne 20. 12. 2012 (den podání první žádosti) do dne 30. 12. 2014 (den podání opětovné žádosti), byla Ukrajina vojensky napadena Ruskou federací, která násilně na jaře 2014 anektovala Krymský poloostrov a na východě země začala občanská válka mezi ukrajinskou armádou a separatisty podporovanými Ruskou federací, která trvá dodnes. Zdejší soud konstatuje, že v zemi původu stěžovatele došlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany u těch žadatelů o mezinárodní ochranu, kterým reálně hrozí dotčení tímto subjektem.

Co se týká stěžovatelem uváděné skutečnosti, že by se musel zapojit do válečného konfliktu, a následné posouzení této nové skutečnosti žalovaným, zdejší soud konstatuje, že se jedná o pochybení žalovaného a následně městského soudu, kdy žalovaný, místo aby shledal, že stěžovatel uvádí novou relevantní skutečnost, tuto novotu hodnotil tak, že neochota stěžovatele zapojit se do vojenských struktur Ukrajiny není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný a následně městský soud přistoupili při hodnocení přípustnosti žádosti stěžovatele k meritornímu přezkumu uváděných důvodů, a nikoliv pouze zjištění splnění podmínky uvádění nových skutečností v rámci předběžného posouzení.

V.

Závěr a náklady řízení

Zdejší soud tak konstatuje, že městský soud zatížil své rozhodnutí nezákonností spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, když nesprávně posoudil postup žalovaného v řízení o žádosti stěžovatele. Stěžovatel v žádosti uvedl jednak novou skutečnost, že byl by v zemi původu povolán do války, navíc v zemi jeho původu došlo k zásadní změně situace. Opakovaná žádost stěžovatele tak měla být žalovaným posouzena jako přípustná a na základě změněné situace mělo být žalovaným posouzeno, zda by stěžovateli neměla být udělena mezinárodní ochrana.

Proto zdejší soud musel napadený rozsudek pro tuto vadu zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení, v němž bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (ustanovení § 110 odst. 1, odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. prosince 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu